

Sygn. akt I. Ca 30/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 stycznia 2019 roku

Sąd Okręgowy w Suwałkach I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Małgorzata Szostak-Szydłowska
-----------------	-----------------------------------

po rozpoznaniu w dniu 31 stycznia 2019 roku w Suwałkach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **G. C., A. G. (1) i A. Z. - wspólników spółki cywilnej P.U.H. (...) S.C. w T.**

przeciwko **M. D.**

o zapłatę

na skutek apelacji powodów

od wyroku Sądu Rejonowego w Elku I Wydziału Cywilnego

z dnia 14 listopada 2018 roku, sygn. akt I C 1153/18

oddala apelację.

SSO Małgorzata Szostak-Szydłowska

Sygn. akt: I Ca 30/19

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie powodowie G. C., A. G. (2) i A. Z. wniesli o zasądzenie od pozwanej M. D. solidarnie na ich rzecz kwoty 9.056,66 zł wraz z odsetkami umownymi i kosztami procesu tytułem wymagalnego świadczenia z tytułu wypowiedzianej umowy pożyczki z dnia 05 października 2017 roku zawartej przez poprzednika prawnego powodów (...) Sp. z o.o. z pozwaną. Na dochodzone świadczenie składały się kwota 8.991,14 zł z tytułu niespłaconego kapitału pożyczki i kwota 65,52 zł tytułem niespłaconych odsetek kapitałowych skapitalizowanych na dzień 24 czerwca 2018 roku.

Następnie, pismem z dnia 10 października 2018 roku powodowie ograniczyli powództwo do kwoty 8.193,93 zł wyjaśniając, że w dniach 29 czerwca 2018r., 30 lipca 2018 r., 30 sierpnia 2018 r. i 28 września 2018 r. pozwana uiściła na rzecz powodów kwoty po 295,- zł, a zatem łącznie kwotę 1.180,- zł.

Postanowieniem z dnia 08 sierpnia 2018 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie przekazał niniejszą sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Elku stwierdzając brak podstaw do wydania nakazu zapłaty.

Pozwana M. D. wnosiła o oddalenie powództwa w części. Zakwestionował je w zakresie prowizji w kwocie 5.000,- zł wskazując, że jest ona zbyt wygórowana i winna wynosić nie więcej niż 2.000,00 zł. Pozwana twierdziła, że nie była

informowana o wysokości prowizji, wiedziała jedynie, jaka będzie wysokość raty. Pozwana podała też, że zapłaciła na rzecz powoda kwoty, które nie zostały uwzględnione w wysokości zadłużenia, a ponadto wniosła o rozłożenie świadczenia na raty, gdyż jest osobą utrzymującą się z zasiłku dla bezrobotnych i świadczenia 500+ oraz pomocy pracującego w sklepie (...) partnera, ma na utrzymaniu dwoje dzieci w wieku 9 i 12 lat, przy czym starsza córka leczy się kardiologicznie i ortopedycznie.

Wyrokiem z dnia 14 listopada 2018 r., sygn. akt I C 1153/18 Sąd Rejonowy w Elku

1. zasądził solidarnie od pozwanej na rzecz powodów kwotę 4.576,56 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie liczonymi następująco:

- od kwoty 6.056,56 zł za okres od dnia 25.06.2018 r. do dnia 29.06.2018 r.

- od kwoty 5.761,56 zł za okres od dnia 30.06.2018 r. do dnia 30.07.2018 r.

- od kwoty 5.466,56 zł za okres od dnia 31.07.2018 r. do dnia 30.08.2018 r.

- od kwoty 5.171,56 zł za okres od dnia 31.08.2018 r. do dnia 28.09.2018 r.

- od kwoty 4.876,56 zł za okres od dnia 29.09. 2018 r. do dnia 30.10.2018 r.

- od kwoty 4.576,56 zł za okres od dnia 31.10.2018 r. do dnia 14.11.2018 r.

2. umorzył postępowanie w zakresie kwoty 1.180,- zł należności głównej

3. oddalił powództwo w pozostałym zakresie;

4. należność zasądzoną w pkt 1 rozłożył na 15 miesięcznych rat, w tym pierwsza rata w wysokości 376,56 zł, a kolejne w kwocie po 300, -zł, płatne do 15-tego każdego miesiąca, poczynając od miesiąca następnego od tego, w którym wyrok się uprawomocni, wraz z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od każdego uchybionego terminu płatności poszczególnych rat; z zastrzeżeniem, iż w przypadku uchybienia terminowej spłaty którejkolwiek z rat cała pozostała należność do zapłaty staje się natychmiast wymagalna;

5. zasądził solidarnie od pozwanej na rzecz powodów kwotę 1.415,64 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Z ustaleń Sądu Rejonowego wynikało, iż przedmiotem działalności gospodarczej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w T. jest udzielanie pożyczek. W dniu 5 października 2017 roku pozwana M. D. zawarła z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w T. umowę pożyczki nr (...). Na mocy wymienionej umowy pożyczkodawca udzielił pozwanej pożyczkę gotówkową w kwocie 10.000,- zł. Na kwotę tą składała się całkowita kwota pożyczki (kapitał pożyczki udostępniony pożyczkobiorcy z wyłączeniem kapitału przeznaczonego na pokrycie prowizji) w kwocie 5.000,- zł oraz kwota przeznaczona na pokrycie prowizji w wysokości 5.000,- zł. Pożyczka była oprocentowana według zmiennej stopy procentowej, stanowiącej w stosunku rocznym dwukrotność wysokości odsetek ustawowych określonych w art. 359 § 2 k.c. Została ona udzielona na okres od dnia 5 października 2017 roku do dnia 5 października 2020 roku, a jej spłata miała następować w 36 miesięcznych ratach w wysokości po 322,67 zł, płatnych poczynając od 15 listopada 2017 roku. Całkowita kwota do zapłaty opiewała na kwotę 11 638,49 zł, na którą to kwotę składała się suma całkowitej kwoty pożyczki oraz całkowitego kosztu pożyczki. Pozwana otrzymała kwotę 5.000,- zł.

Sąd Rejonowy ustalił też, że w dniu 6 października 2017 roku D. Sp. o.o. przeniosła w drodze umowy przelewu wierzytelności przysługujące jej z umowy nr (...) wierzytelności wobec pozwanej na powodów A. Z., A. G. (1) i G. C. - wspólników spółki cywilnej P.U.H. (...) S.C.. Następnie w dniu 22 października 2017 roku powodowie przenieśli w drodze cesji przysługujące im z umowy pożyczki nr (...) wierzytelności na rzecz J. R., która w dniu 15 kwietnia 2018 roku przeniosła w drodze cesji powierniczej przysługującą jej wierzytelność względem pozwanej na powodów.

Z ustaleń Sądu Rejonowego wynikało także, iż pozwana M. D. uiściła tytułem spłaty pożyczki łącznie kwotę 1.668,05 zł. Kwota ta została zaksięgowana na poczet odsetek za opóźnienie liczonych od niespłaconych w terminie rat pożyczki (35,36 zł), odsetek za opóźnienie od niespłaconego kapitału (41,58 zł), oprocentowania (582,25 zł), na poczet kapitału pożyczki (1008,86 zł).

Pismem z dnia 23 stycznia 2018 roku pozwana została wezwana do zapłaty należności z tytułu rat, których termin płatności upłynął w dniach 15 stycznia 2017 roku. Wobec bezskuteczności wezwania do zapłaty zaległości wynikających z umowy, pismem z dnia 11 maja 2018 roku powodowie wypowiedzieli umowę pożyczki z zachowaniem 7-dniowego okresu wypowiedzenia i wezwali pozwaną do uregulowania należności w kwocie 9.708,41 zł, w tym kwoty 9.408,73 zł z tytułu kapitału niespłaconej pożyczki, 282,64 zł z tytułu należnego oprocentowania i kwoty 17,04 zł z tytułu odsetek za opóźnienie.

Sąd Rejonowy ustalił również, że po wytoczeniu powództwa pozwana uiściła na rzecz powodów następujące kwoty: w dniu 29 czerwca 2018 r. – 295,00 zł, w dniu 30 lipca 2018 r. – 295,00 zł, 30 sierpnia 295,00 zł, w dniu 28 września 2018 r. – 295,00 zł i w dniu 30.10.2018 r. kwoty 300,00 zł.

W tych okolicznościach, które były między stronami bezsporne i znajdowały potwierdzenie w przedstawionych dowodach, Sąd Rejonowy uznał, że powództwo jedynie częściowo zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy powołał się na art. 720 § 1 k.c. i umowę zawartą przez spółkę (...) Sp. z o.o. i pozwaną. Przyjął, że umowa ta podlega również regulacjom zawartym w ustawie z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (tekst jedn. Dz. U. z 2016 roku, poz. 1528 ze zm.).

Sąd Rejonowy przytoczył także treść przepisów art. 36a ust. 1 i 2 ustawy o kredycie konsumenckim określających maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu. Podkreślił, że stwierdzenie, że pozaodsetkowe koszty kredytu określone w umowie mieszczą się w limicie określonym w art. 36a ukk nie wyłącza możliwości ich prawnej analizy także przez pryzmat innych norm prawa cywilnego. Zwrócić bowiem należy uwagę, że celem regulacji określonych w ustawie o kredycie konsumenckim jest ochrona konsumentów przed nadmiernym obciążaniem ich kosztami udzielonych kredytów, a nie przyznawanie pożyczkodawcy uprawnienia do naliczania opłat w maksymalnej przewidzianej przez tą ustawę wysokości bez względu na to czy poniósł on jakiegokolwiek koszty związane z zawarciem umowy pożyczki. W szczególności kontrola ta może być przeprowadzona przez pryzmat art. 385¹ § 1 k.c.

Zgodnie z art. 385¹ § 1, 2 i 3 k.c., postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając interesy konsumenta (tzw. niedozwolone postanowienia umowne), lecz nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny, przy czym jeżeli postanowienie takie zgodnie z § 1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie, a niezgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta.

Sąd Rejonowy wskazał, że w niniejszej sprawie powodowie nie wykazali, aby postanowienie dotyczące wysokości prowizji było ustalone indywidualnie z pozwaną. Poprzednik prawny powodów natomiast zawiera masowo umowy pożyczki z konsumentami, posługując się wzorcem umownym, na którego treść nie mają oni wpływu. Tym samym spełniona w sprawie jest podstawowa przesłanka, warunkująca sądową kontrolę zgodności postanowień umowy z dobrymi obyczajami (rażącego naruszenia interesów konsumenta). Sąd Rejonowy powołał się na dominujący w piśmiennictwie oraz judykaturze pogląd, że klauzula dobrych obyczajów, nakazuje dokonać oceny w świetle norm pozaprawnych, przy czym chodzi o normy moralne i obyczajowe, powszechnie akceptowane albo znajdujące szczególne uznanie w określonej sferze działań, na przykład w obrocie profesjonalnym, w określonej branży, w stosunkach z konsumentem. Nie można abstrahować od ich treściowego i funkcjonalnego podobieństwa do zasad współżycia społecznego, ale nie należy utożsamiać tych pojęć, bowiem zabieg taki stwarza więcej problemów

interpretacyjnych, niż rozwiązuje. Stąd sprzeczność postanowień umowy z dobrymi obyczajami nie musi oznaczać nieważności umowy (art. 58 § 2 k.c.).

Sąd Rejonowy wskazał, że wprawdzie sam ustawodawca na gruncie przepisów ustawy o kredycie konsumenckim przewidział możliwość obciążenia konsumenta kosztami związanymi z udzieleniem pożyczki wskazując w art. 5 pkt 6 ustawy, że na całkowity koszt kredytu składają się wszelkie koszty, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt, w szczególności m.in. prowizję, lecz sama dopuszczalność obciążenia pożyczkobiorcy np. prowizją za udzielenie pożyczki nie oznacza jednak, że może być ona ustalona przez pożyczkodawcę w sposób dowolny, całkowicie oderwany od kosztów jakie faktycznie poniósł w związku z udzieleniem konsumentowi pożyczki.

Opłatą przygotowawczą lub też prowizją za udzielenie pożyczki jaką pożyczkodawca może obciążyć pożyczkobiorcę, może być wyłącznie taka opłata bądź prowizja, która służy pokryciu kosztów rozpatrzenia wniosku kredytowego, czy przygotowania i zawarcia umowy kredytowej. Koszty te - ze względów technicznych - mogą mieć charakter zryczałtowany, tym niemniej jednak przyjęty ryczałt powinien korespondować w jakikolwiek sposób z kosztem czynności jakie pożyczkodawca musiał podjąć w związku z przygotowaniem oraz zawarciem umowy pożyczki.

Co istotne, to pożyczkodawca w przypadku naliczenia opłaty lub prowizji, zgodnie z art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c., jest obowiązany wykazać zasadność pobrania opłaty w naliczonej przezeń wysokości. Winien w związku z tym wskazać czytelne kryteria jakie legły u podstaw obliczenia opłaty lub prowizji, ze wskazaniem w szczególności jakie czynności kosztochłonne musiały zostać podjęte w związku z czynnością, za którą pobierana jest opłata.

Tymczasem powodowie takich kryteriów nie wskazali i w żaden sposób nie uzasadnili jakie względy, czy czynności podjęte w związku z zawarciem umowy miałyby przemawiać za zasadnością naliczenia prowizji za udzielenie pożyczki na poziomie aż 5.000,00 zł, która stanowi równowartość 100 % kwoty wypłaconej pozwanej.

Sąd Rejonowy dostrzegł, iż naliczona pozwanej prowizja za udzielenie pożyczki stanowiła maksymalną dopuszczalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu wyliczoną zgodnie z art. 36a ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim, jednakże sam fakt, że ustawodawca określa poziom maksymalnej wysokości tego rodzaju kosztów, nie stanowi jeszcze dostatecznej i wystarczającej podstawy do przyjęcia, że każdorazowo pożyczkodawca bez względu na rzeczywiście koszty ponoszone przy zawieraniu umowy może naliczać takie pozaodsetkowe koszty kredytu w wysokości maksymalnej lub zbliżonej do górnego poziomu niejako automatycznie. Sąd Rejonowy wskazał też, że umowa zawiera wyłącznie stwierdzenie, że od kapitału pożyczki pożyczkodawca pobierze prowizję w wysokości podanej w umowie, która jest doliczana do kwoty pożyczki. Co równie istotne – umowa została sporządzona przez wykorzystanie standardowego wzorca umownego stosowanego przez poprzednika powodów, który trudni się udzielaniem pożyczek. Z tego też względu nie sposób uznać, by prowizja w kwocie 5.000,00 zł była uzasadniona, gdyż już zwykle zasady doświadczenia życiowego wskazują, że w przypadku firmy udzielającej profesjonalnie pożyczek, koszty przygotowania umowy i sprawdzenia zdolności kredytowej kredytobiorcy i obsługi pożyczki nie będą wynosiły 5.000,- zł, ani nie będą nawet oscylowały wokół tej kwoty. Sąd Rejonowy nadmienił, że zastrzeżenia budzi również fakt, że prowizja została zastrzeżona niezależnie od długości trwania umowy. Umowa została zawarta na okres 3 lat i m.in. na obsługę tej pożyczki została przewidziana tak wysoka prowizja. W niniejszej sprawie umowa została wypowiedziana w maja 2018 r., a więc zaledwie 7 miesięcy po jej zawarciu. W umowie nie przewidziano ograniczenia wysokości prowizji w zależności od okresu jej trwania. Nie może budzić wątpliwości, że skoro umowa nie trwała przez cały zakładany okres, na który została zawarta to powodowie nie ponoszą żadnych dodatkowych kosztów związanych z obsługą pożyczki, a tym samym za nieuzasadniony należy ocenić istniejący obowiązek uiszczenia opłaty w pełnej wysokości. Obowiązek ten rażąco zdaniem Sądu narusza prawa konsumenta (podobny pogląd wyraził Sąd Okręgowy w Sieradzu z 29 listopada 2017 roku, I Ca 437/17)

Sąd Rejonowy wskazał, że w niniejszej sprawie pożyczkodawca nie uzależnił kwoty prowizji od ponoszonych przez siebie kosztów, a jedynie podstawiał pod wzór kwotę pożyczki ustalając, jaka jest dopuszczalna kwota maksymalna i taką też wyliczoną kwotę – bez głębszej refleksji – ustalił jako kwotę prowizji. Pozwana M. D. wcześniej już dwukrotnie zaciągała pożyczki u poprzednika prawnego powodów i z obowiązków uiszczenia w terminie rat się wywiązywała.

(...) sp. z o.o. zdecydował się na udzielenie pozwanej trzeciej pożyczki, powinien on już dysponować wiedzą co do oceny ryzyka pożyczki. Powinien zatem wskazać szersze uzasadnienie określenia pozaodsetkowych kosztów udzielenia pożyczki na maksymalnym poziomie.

W konsekwencji Sąd Rejonowy uznał, że postanowienie umowy pożyczki ustalające wysokość prowizji na kwotę 5.000,- zł (zatem 100 % otrzymanej przez pozwaną kwoty) nie wiąże pozwanej. Pozwana zanegowała wysokość kosztów związanych z udzieleniem pożyczki jedynie ponad kwotę 2.000,00 zł i zadeklarowała, że taką kwotę jest gotowa spłacić, w tym samym w tym zakresie uznała powództwo. Stąd Sąd Rejonowy pomniejszył kwotę dochodzoną pozwem o kwotę 3.000,- zł (uznając postanowienie umowne dotyczące prowizji za abuzywne w zakresie zakwestionowanym przez pozwaną). Do zapłaty zatem pozostała kwota 6.056,56 zł. Skoro pozwana dodatkowo po wytoczeniu powództwa dokonała 5 wpłat na łączną kwotę 1480,00 zł (4 x 295,- zł i 1 x 300,- zł), zasądził na rzecz powoda kwotę 4.576,56 zł (9.056,66 – (3.000,- zł + 1480,- zł)). Sąd Rejonowy rozstrzygając o należności głównej wziął pod uwagę, że powód przyznał, że pozwana dokonała 4 wpłat na jego rzecz i w tym zakresie ograniczył powództwo. Zatem Sąd Rejonowy umorzył postępowanie w zakresie kwoty 1.180,- zł (4 x 295,-) należności głównej, tj. w takim zakresie w jakim powód ograniczył powództwo. Nadmienił jednak, że powód wpłaty zarachował częściowo na roszczenie odsetkowe, a dopiero pozostałą część na poczet należności głównej. Powyższe wyliczenie nie uwzględniło faktu, że z uwagi na abuzywność postanowień dotyczących prowizji obniżona zostanie podlegająca zasądzeniu kwota należności głównej, co w konsekwencji prowadzi do nieprawidłowego zarachowania odsetek, które wyliczyć należało od niższej kwoty. Sąd Rejonowy wskazał, że powód nie uwzględnił wpłaty pozwanej z dnia 30 października 2018 r. na kwotę 300,- zł. W konsekwencji Sąd Rejonowy oddalił powództwo w pozostałym zakresie.

O odsetkach Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. mając na względzie, że pozwana dokonywała wpłat już po wytoczeniu powództwo, stąd zasądzał odsetki od należności głównej uwzględniając wysokość i daty dokonanych wpłat.

Odnosząc się do wniosku pozwanej o rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty Sąd Rejonowy przytoczył art. 320 k.p.c. i uznał, że w niniejszej sprawie zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek, o którym mowa w tym przepisie. Sytuacja rodzinna i majątkowa pozwanej jest bardzo trudna. Jest ona osobą bezrobotną, utrzymującą się z zasiłku dla bezrobotnych i świadczenia 500+. Na utrzymania ma 2 córki w wieku 9 i 12, przy czym starsza córka ma problemy zdrowotne, leczy się kardiologicznie i ortopedycznie u lekarzy specjalistów. Wszystkie powyższe okoliczności dotyczące sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i majątkowej pozwanej zdaniem Sądu przekonują o tym, że pozwana zasługuje na skorzystanie z dobrodziejstwa rozłożenia świadczenia na raty. Pozwana nie tylko deklaruje wolę spełnienia zobowiązania względem powoda, ale również w od kilku miesięcy systematycznie dokonuje wpłat na rzecz powodów kwot po 295,00 – 300,00 zł. Postawa pozwanej, w powiązaniu z jej sytuacją uzasadnia rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty. Powyższe zdaniem Sądu Rejonowego uprawniało do przyjęcia, że pozwana będzie dobrowolnie spełniać rozłożone na raty świadczenie względem powoda. Rozłożenie na raty, zdaniem Sądu Rejonowego, uwzględnia również interes wierzyciela, bowiem uzyskuje on gwarancję dobrowolnej spłaty świadczenia przez dłużnika i unika konieczności przeprowadzenia egzekucji. Mając powyższe Sąd Rejonowy rozłożył świadczenie na 15 rat miesięcznych, w tym pierwsza w kwocie 376,560 zł, a kolejne po 300,00 zł. W razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat orzekł o uprawnieniu do naliczania odsetek za opóźnienie w wysokości umownej tj. wysokości maksymalnych za opóźnienie.

O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 100 k.p.c.

Powodowie wnieśli apelację od wyroku Sądu Rejonowego. Zaskarżając go w części, tj. w zakresie oddalającym powództwo, w zakresie rozłożenia zasądzonej należności na raty oraz w zakresie kosztów procesu zarzucali:

I. naruszenie przepisów prawa procesowego, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, tj.:

1. art. 232 k.p.c. w związku z art. 6 k.c. poprzez jego błędną wykładnię i w konsekwencji przyjęcie, że powodowie nie wykazali jakie czynności zostały podjęte w związku z zawarciem umowy pożyczki i jakie faktycznie koszty składają się

na pobraną z tego tytułu wysokość prowizji, podczas gdy brak jest takiego obowiązku na gruncie ustawy o kredycie konsumenckim, jak również powodowie nigdy nie byli wzywani do wykazania zasadności naliczania tych kosztów;

2. art. 233 § 1 k.p.c. przez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów przeprowadzonych w sprawie, dokonanej wybiórczo, wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego, polegającej na zupełnym pominięciu, dla oceny zasadności wysokości prowizji stanowiącej koszt pożyczki, faktu, iż jej wysokość odpowiada przepisom powszechnie obowiązującego prawa, a w konsekwencji błędnym przyjęciu, że:

a) prowizja - zastrzeżona w postanowieniach zawartej przez pozwaną umowy pożyczki gotówkowej, jest niepowiązana z rzeczywistym kosztem obsługi pożyczki podczas gdy jej wysokość odpowiada faktycznie poniesionym zryczałtowanym kosztom związanym z jej obsługą;

b) postanowienia § 10 umowy pożyczki gotówkowej określającej wysokość prowizji, nie zostały indywidualnie uzgodnione, podczas gdy to pozwana wybrała wariant pożyczki gotówkowej, a ponadto przed jej udzieleniem otrzymała formularz informacyjny, w którym wskazane zostały szczegółowe informacje dotyczące umowy pożyczki gotówkowej, w tym wysokość prowizji, a także była uprawniona do skorzystania z możliwości złożenia oświadczenia o odstąpieniu od zawartej umowy pożyczki gotówkowej;

c) prowizja - zastrzeżona w § 10 zawartej przez pozwaną umowy pożyczki gotówkowej - nie stanowi elementu głównego świadczenia stron, podczas gdy jej wysokość została sformułowana w sposób jednoznaczny, zarówno w postanowieniach zawartej umowy, jak i dołączonym do niej formularzu informacyjnym;

d) koszt pożyczki w postaci prowizji określonej w § 10 umowy pożyczki gotówkowej stanowi istotne naruszenie interesów pozwanej i jest sprzeczny z dobrymi obyczajami, podczas gdy wysokość prowizji jest zgodna z przepisami powszechnie obowiązującego prawa, tj. art. 36a ustawy o kredycie konsumenckim;

3. art. 320 k.p.c. poprzez błędne uznanie, iż na gruncie niniejszej sprawy zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek rozłożenia zasądzonego świadczenia na piętnaście rat, podczas gdy Sąd pierwszej instancji z jednej strony nie dokonał dostatecznej weryfikacji sytuacji materialnej pozwanej, a z drugiej strony błędnie wywnioskował, że rozłożenie zasądzonej należności na raty uwzględnia interesy powodów;

II. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

1. art. 58 § 2 i § 3 k.c. poprzez jego nieprawidłowe zastosowanie i w efekcie nieprawidłowe przyjęcie, że w niniejszej sprawie postanowienia § 10 umowy pożyczki gotówkowej określające wysokość prowizji są nieważne, bowiem zmierzają do obejścia prawa, podczas gdy ustanowienie prowizji oraz jej kwota jest zgodna z przepisami powszechnie obowiązującego prawa;

2. art. 385¹ § 1 k.c. poprzez błędne zastosowanie i nieprawidłowe przyjęcie, iż w niniejszej sprawie § 10 umowy pożyczki gotówkowej stanowi klauzulę umowną, podczas gdy nie zostały spełnione przesłanki do uznania przedmiotowego postanowienia jako sprzecznego z dobrymi obyczajami i rażąco naruszającego interesy pozwanej, a to z uwagi na fakt, iż wysokość kosztu pożyczki, w postaci prowizji, jest zgodna z art. 36a ustawy o kredycie konsumenckim;

3. art. 36a ust. 1 i ust. 2 ustawy o kredycie konsumenckim poprzez błędną wykładnię, co skutkowało uznaniem przez Sąd pierwszej instancji, iż wysokość kosztu prowizji określonego w § 10 umowy pożyczki gotówkowej jest wygórowana i nie mieści się w pojęciu godziwego zysku, przez co jest sprzeczna z dobrymi obyczajami, podczas gdy jej wysokość w ocenie powodów pozostaje w zgodzie z ww. przepisem prawa, w szczególności ustalony wzorem do jej wyliczenia;

4. art. 5 pkt 6, 6a oraz art. 30 ust. 1 pkt. 10 ustawy o kredycie konsumenckim poprzez niezastosowanie i w efekcie nieprawidłowe uznanie, iż zastrzeżona prowizja jest sprzeczna z ustawą, podczas gdy przepisy te przewidują w sposób jednoznaczny możliwość pobierania dodatkowego wynagrodzenia, wymieniając składowe zarówno pozaodsetkowych kosztów kredytu, jak i całkowitego kosztu pożyczki, w postaci m.in. prowizji;

5. art. 45 ustawy o kredycie konsumenckim poprzez jego błędną wykładnię i w konsekwencji nieuzasadnione przyjęcie, iż na gruncie niniejszej sprawy zachodzą przesłanki do udzielenia pozwanej de facto sankcji kredytu darmowego przewidzianej w tym przepisie, poprzez nie zasądzenie na rzecz powodów całości kosztu prowizji pomimo, że z prawidłowo ustalonego stanu faktycznego sprawy nie zachodzą przesłanki zastosowania tego przepisu prawa;

6. art. 49 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim w zw. z art. 52 ustawy o kredycie konsumenckim poprzez błędne zastosowanie i w efekcie nieprawidłowe uznanie, iż na gruncie niniejszej sprawy zachodzą przesłanki do zastosowania tego przepisu i przeprowadzenia stosownego rozliczenia pożyczki gotówkowej zawartej z pozwaną;

7. art. 36a ust. 1 i ust. 2 ustawy o kredycie konsumenckim poprzez jego błędne zastosowanie do ustalonego stanu faktycznego, co skutkowało uznaniem przez Sąd pierwszej instancji, iż prowizja uległa obniżeniu w razie wypowiedzenia umowy pożyczki gotówkowej wobec braku spłat, podczas gdy ewentualny zwrot mógłby nastąpić jedynie w sytuacji wcześniejszej spłaty zobowiązania.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty powodowie wnieśli o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanej na rzecz powodów dalszej kwoty 3.300,10 zł wraz z umownymi odsetkami za opóźnienie w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie uregulowanych w art. 481 § 2 k.c., tj. sumy stopy referencyjnej NBP i 5,5 punktów procentowych od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenie na rzecz powodów od pozwanej kosztów postępowania przed Sądem pierwszej oraz drugiej instancji w tym kosztów zastępstwa procesowego przez radcę prawnego według norm prawem przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powodów jako bezzasadna podlegała oddaleniu.

Stosownie do art. 505¹ § 2 k.p.c., jeżeli sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. Dlatego też pisemne motywy orzeczenia ograniczą się jedynie do tej kwestii. Powodowie zaś w apelacji, w ramach zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., kwestionowali nie ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji i błędną oceną dowodów (nie wskazali zresztą jakich), a w istocie dokonaną przez ten Sąd ocenę prawną postanowień umowy z dnia 05 października 2017 r. Już z tych powodów powyższy zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., nie mógł być trafny.

W obecnym stanie sprawy zasadniczo sporne pozostawały następujące kwestie: po pierwsze, czy należna jest powodom dalsza część prowizji za udzielenie pożyczki z dnia 05 października 2017 r., tj. kwota 3.000,- zł, po drugie, czy pozwana skutecznie zwolniła się z obowiązku świadczenia z tytułu ww. umowy poprzez zapłatę kwoty 300,- zł, a po trzecie zaś, kwestionowana była w apelacji zasadność rozłożenia świadczenia na raty.

Odnosząc się do pierwszej z tych kwestii przypomnieć należy, że w świetle umowy pożyczki z dnia 05 października 2017 r. pożyczkodawca przekazał pozwanej, jako pożyczkobiorcy, kwotę 5.000,- zł, którą to pozwana zobowiązała się zwrócić wraz z odsetkami i prowizją w kwocie 5.000,- zł, którą to kwotę prowizji jednocześnie w całości w umowie skredytował.

Rozważając zasadność tak określonej w § 10 ust. 1 umowy prowizji Sąd Okręgowy miał na uwadze, iż – jak trafnie przyjął Sąd Rejonowy – umowa zawarta przez pozwaną z wierzycielem pierwotnym (...) Sp. z o.o. w T. była umową o kredyt konsumencki i znajdują zastosowanie przepisy ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (tekst jedn. Dz. U. z 2016 roku, poz. 1528 ze zm.). Pozwana bowiem zawierając przedmiotową umowę pożyczki wstępowała w charakterze konsumenta w rozumieniu art. 22¹ k.c., a pożyczkodawca udzielił pożyczki w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, a kwota pożyczki mieściła się w granicach określonych w art. 3 ust. 1 w zw. z art. 3 ust. 2 pkt 1 ustawy o kredycie konsumenckim.

Istotnie art. 36a ust. 1 i ust. 2 ustawy o kredycie konsumenckim określa maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu, w tym m.in. prowizji. Jednakże ustalenie w umowie wysokości prowizji, która mieści się w granicach,

o których mowa w art. 36a ust. 1 i ust. 2 ustawy o kredycie konsumenckim, nie wyłącza kontroli przedmiotowego postanowienia umownego określającego wysokość prowizji pod względem jego zgodności z innymi przepisami prawa materialnego, w tym m.in. 385¹ § 1 k.c. W ocenie Sądu Okręgowego – wbrew zawartym w apelacji zarzutom naruszenia art. 36a ust. 1 i ust. 2 ustawy o kredycie konsumenckim – przepis art. 36a ustawy o kredycie konsumenckim w żadnym razie nie daje podstaw do takiego stanowiska. Prezentowana przez Sąd pierwszej instancji wykładnia art. 36a ust. 1 i ust. 2 ustawy o kredycie konsumenckim – zdaniem Sądu Okręgowego – była prawidłowa i Sąd Rejonowy zastosował te przepisy w niniejszej sprawie właściwie.

Także Sąd Odwoławczy dostrzega, iż przy uwzględnieniu treści 36a ust. 1 i ust. 2 ustawy o kredycie konsumenckim naliczona prowizja za udzielenie pożyczki stanowiła maksymalną dopuszczalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu, jakie ustawodawca dopuszcza na gruncie art. 36a ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim, to jednak sama tylko okoliczność, że są to koszty o wysokości dopuszczalnej, nie przesądza, że każdorazowo pożyczkodawca może je naliczyć bez względu na koszty rzeczywiście ponoszone przy zawieraniu umowy.

Słusznie bowiem w orzecznictwie sądów powszechnych zwrócono uwagę, iż istotą wprowadzenia regulacji art. 36a ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim była ochrona kredytobiorców przed nadmiernym obciążeniem ich kosztami udzielenia pożyczki przez firmy pożyczkowe, a nie przyznanie pożyczkodawcy uprawnienia do naliczania opłat za udzielenie pożyczek w maksymalnej kwocie bez względu na to, czy poniósł on jakiegokolwiek koszty w związku z zawarciem umowy pożyczki czy też ich nie poniósł. O ile nie można wykluczyć, że w związku z okolicznościami zawarcia danej umowy pożyczki usprawiedliwionym mogłoby być obciążenie pożyczkobiorcy maksymalnymi kosztami zawarcia kredytu, określonymi wedle wzoru ustalonego w art. 36a ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim, to jednak zasadność obciążenia pożyczkobiorcy taką opłatą musi być każdorazowo podyktowana ściśle określonymi kosztami i względami związanymi z procesem zawarcia konkretnej umowy pożyczki (wysokością kosztów utrzymania biura w którym została zawarta, kosztami dojazdu do klienta, itp.) – tak wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 27 września 2017 r. sygn. akt II Ca 1122/17, dostępny na portalu orzecznictwa sądów powszechnych. Podobne stanowisko zajmowały Sądy Okręgowe w Piotrkowie Trybunalskim w wyroku z dnia 02 lutego 2018 r. sygn. akt II Ca 43/18 i w S. w wyroku z dnia 10 października 2018 r. sygn. akt I Ca 395/18. Przyjmowano w nich m.in., że za niedozwolone klauzule umowne, w świetle art. 385¹ § 1 k.c., należy uznać te postanowienie umowne, które pod postacią opłaty pobieranej formalnie na poczet pokrycia kosztów konkretnych czynności (w tym wypadku prowizji za udzielenie kredytu), w rzeczywistości stanowią dla pożyczkodawcy źródło dodatkowego zysku, ukryte przed konsumentem, pozwalającego mu omijać przepisy dotyczące wysokości odsetek maksymalnych oraz niedopuszczalności kary umownej za niespełnienie świadczenia pieniężnego (art. 483 § 1 k.c.).

W okolicznościach niniejszej sprawy słusznie zatem, zdaniem Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy oceniając dopuszczalność obciążenia pozwanej przez pożyczkodawcę ww. kwotą prowizji za udzielenie pożyczki w takiej wysokości, odwołał się do treści art. 385¹ § 1 k.c. stanowiącego, iż postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nieuzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszają jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne); nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny.

Powodowie nie wykazali, aby zawierając umowę pożyczki konsument, tj. pozwana i poprzednik prawny powodów uzgodnili jej poszczególne postanowienia indywidualnie, w tym zwłaszcza postanowienie dotyczące prowizji. Przy zawarciu umowy strony skorzystały ze wzorca, jakim posługiwał się pożyczkodawca (...) Sp. z o.o. w T. w prowadzonej przez nią działalności gospodarczej w zakresie udzielania pożyczek. Sąd Okręgowy nie podziela stanowiska powodów, iż zastrzeżona w umowie prowizja była świadczeniem głównym stron z tytułu umowy pożyczki. Nie może o tym świadczyć okoliczność, że prowizja była kredytowana kapitałem zaciągniętej pożyczki (doliczona do kapitału). Świadczeniem głównym w umowie pożyczki jest, zgodnie z art. 720 § 1 k.c., określona ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, którą dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego, a biorący zobowiązuje się pożyczkodawcy zwrócić. Własność kwoty pieniędzy, na jaką opiewa prowizja, nie została przeniesiona

na pożyczkobiorcę, lecz od razu zarachowana na poczet prowizji. Prowizja jest zaś typowym świadczeniem ubocznym, stad też możliwym było dokonanie przez sąd oceny postanowienia umowy jej dotyczącej pod kątem jego abuzywności.

Sąd Okręgowy w pełni podziela stanowisko Sądu Rejonowego dotyczące kryteriów decydujących o uznaniu klauzuli umownej za niedozwoloną oparte na cytowanych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku poglądach Sądu Najwyższego prezentowanych m.in. w wyroku z dnia 29 sierpnia 2013 r., I CSK 660/12, w wyroku z dnia 3 lutego 2006 r., I CK 297/05, wyroku z dnia 13 lipca 2005 r., I CK 832/04, Pr. Bank. 2006, nr 3, s. 8). Zbędne jest więc w tym miejscu jego ponowne przytaczanie. Wskazać jedynie można, że opłatą przygotowawczą lub prowizją za udzielenie pożyczki, jaką pożyczkodawca może obciążyć pożyczkobiorcę, może być wyłącznie taka opłata lub prowizja, która służy pokryciu kosztów rozpatrzenia wniosku kredytowego, czy przygotowania i zawarcia umowy kredytowej. Niewątpliwie koszty te ze względów technicznych mogą być określone ryczałtowo, lecz przyjęty ryczałt powinien korespondować z kosztem czynności, jakie rzeczywiście pożyczkodawca musiał podjąć w związku z przygotowaniem i zawarciem umowy pożyczki. W niniejszej sprawie strona powodowa w żaden sposób nie wykazała, jakie czynności legły u podstaw obliczenia prowizji na kwotę 5.000,- zł ani jakie kosztochłonne czynności musiały zostać podjęte w związku z udzieleniem pożyczki i obsługą umowy. Na zasadach ogólnych ciężar dowodu w tym zakresie obciążał powodów (art. 6 k.c.).

Bezasadnie przy tym powodowie zarzucali naruszenie przepisów art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. W ich świetle to strona powodowa ma wykazać zasadność dochodzonego roszczenia i żądając zasądzenia świadczenia, na które składała się m.in. prowizja – winna wykazać podstawy ustalenia jej w dochodzonej wysokości. Powodowie nawet nie podjęli próby udowodnienia kosztów ponoszonych przez pożyczkodawcę w związku z zawarciem umowy pożyczki z pozwaną, w szczególności, że koszty te pozostały na poziomie żądanej z tego tytułu kwoty 5.000,- zł, ani przed Sądem Rejonowym, ani też – co istotne – w toku postępowania apelacyjnego, gdzie już niewątpliwie dysponowali wiedzą, iż pozwana częściowo kwestionuje roszczenie w zakresie prowizji.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy uznał, że wbrew zarzutom apelacji przepis art. 385¹ § 1 k.c. w niniejszej sprawie został przez Sąd Rejonowy prawidłowo zastosowany. Sąd Rejonowy przyjął, że obciążenie pozwanej prowizją za udzielenie pożyczki w wysokości 5.000,- zł, przy wypłaceniu do jej dyspozycji z tytułu umowy pożyczki kwoty 5.000,- zł, kształtowało jej obowiązki niezgodnie z dobrymi obyczajami, nadto naruszało rażąco interesy pozwanej jako konsumenta, dlatego też to postanowienie umowne nie było dlań wiążące.

Sąd Rejonowy nie dokonywał zaś oceny postanowienia zawartego w § 10 ust. 1 umowy pożyczki w kontekście art. 58 § 2 i 3 k.c., tj. pod kątem zgodności ustalonej w umowie prowizji z zasadami współżycia społecznej. Podstawą przyjęcia, że powyższe postanowienie umowne nie wiąże pozwanej był przepis art. 385¹ § 1 k.c. Tym samym zarzuty apelacji zmierzające do podważenia trafności zastosowania w niniejszej sprawie przepisu art. 58 k.c., a zwłaszcza nieskonkretyzowania przez Sąd Rejonowy zasady współżycia społecznego, z którą ww. klauzula umowna była sprzeczna, trafiają w próżnię, skoro ww. przepis nie stosowano.

Chociaż – jak podnoszono w apelacji – ustawodawca na gruncie przepisów ustawy o kredycie konsumenckim przewidział możliwość obciążenia konsumenta kosztami związanymi z udzieleniem pożyczki, albowiem zgodnie z art. 5 pkt 6 ustawy o kredycie konsumenckim, na całkowity koszt kredytu składają się wszelkie koszty, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt, w szczególności m.in. prowizje, to jednak sama jednak dopuszczalność obciążenia pożyczkobiorcy prowizją za udzielenie pożyczki nie oznacza jeszcze jednak, że prowizja może być ustalona przez pożyczkodawcę w sposób całkowicie dowolny i oderwany od kosztów, jakie pożyczkodawca faktycznie poniósł w związku z udzieleniem konsumentowi pożyczki. Tym samym Sąd Rejonowy, zdaniem Sądu Odwoławczego, nie naruszył przepisów art. 5 pkt 6, 6a i ustawy o kredycie konsumenckim, ani art. 30 ust. 1 pkt 10 tej ustawy, który odnosi się jedynie do obowiązków informacyjnych kredytodawcy.

Skoro powodowie w toku niniejszego postępowania nie wykazali, ani nawet nie próbowali wykazać, że faktycznie zostały poniesione w związku z zawarciem z pozwaną umowy pożyczki takie koszty, które uzasadniałyby przyjęcie ryczałtowej prowizji w wysokości 5.000,- zł, to zgodzić należało się z Sądem Rejonowym, że ustalona w umowie

pro wizja jako rażąco zawyżona, nie odpowiadająca w żadnej mierze faktycznie poniesionym kosztom związanym z zawarciem umowy pożyczki, stanowiła postanowienie umowne rażąco naruszające interes pozwanej jako konsumenta, dlatego też postanowienie to nie było dlań wiążące. Słusznie zatem powództwo w tej części, w jakiej pozwana zakwestionowała żądanie pozwu dotyczące prowizji, zostało oddalone.

Biorąc zaś pod uwagę okoliczność, iż pozwana uznała część żądania pozwu w zakresie prowizji, tj. uznała je do kwoty 2.000,- zł i m.in. kwota 2.000,- zł z tytułu prowizji – jak wynika jednoznacznie z uzasadnienia zaskarżonego wyroku – została zasądzona, bezzasadne i niezrozumiałe są zarzuty naruszenia art. 45 ustawy o kredycie konsumenckim poprzez nieuzasadnione przyjęcie, iż na gruncie niniejszej sprawy Sąd uznał, że zachodzą przesłanki do udzielenia pozwanej sankcji kredytu darmowego i sankcją taką zastosował.

Podobnie nie zachodziło naruszenie art. 49 ust. 1 w zw. z art. 52 ustawy o kredycie konsumenckim. Przepisy te stanowią o rozliczeniach stron umowy kredytowej z tytułu obniżenia całkowitego kosztu kredytu w przypadku spłaty całości lub części kredytu przed terminem określonym w umowie. Niewątpliwie w niniejszej sprawie sytuacja taka nie zaistniała i Sąd Rejonowy tych przepisów nie stosował. Nadmienił jedynie, w kontekście rozważań dotyczących niezgodności z dobrymi obyczajami klauzuli przewidującej wysokość prowizji, że umowa nie przewidywała żadnego ograniczenia wysokości prowizji w zależności od okresu jej trwania, choć została wypowiedziana w zaledwie 7 miesięcy po jej zawarciu i pożyczkodawca nie poniósł zakładanych kosztów obsługi tej umowy pożyczki w okresie 3 lat, na jaki to okres ją zawarto.

Przechodząc do oceny kwestionowanego w apelacji rozstrzygnięcia o oddaleniu powództwa do kwoty 300,- zł nie sposób było podzielić zarzutów apelacji w tym też zakresie. Z dowodów przedłożonych w sprawie (tj. historii operacji na rachunku bankowym pozwanej) w sposób jednoznaczny wynika, iż w dniu 30 października 2018 r. pozwana przelewała na rachunek bankowy wskazany w § 3 ust. 2 umowy kwotę 300,- zł (k. 63). Podobnych przelewów pozwana dokonywała też w dniu 29 czerwca 2018 r. – na kwotę 295,- zł, w dniu 30 lipca 2018 r. – 295,- zł, 30 sierpnia 295,- zł i w dniu 28 września 2018 r. – 295, zł i w zakresie tych wpłat strona powodowa ograniczyła powództwo pismem z dnia 10 października 2018 r. Z oczywistych względów powyższe pismo nie mogło objąć wpłaty świadczenia, do której doszło później (tj. dnia 30 października 2018 r.). Zobowiązanie pozwanej – wobec spełnienia świadczenia – w tej części jednak niewątpliwie wygasło. Skutkowało to oddaleniem żądania pozwu w tym zakresie, o czym słusznie orzeczono w zaskarżonym wyroku.

Sąd Okręgowy podzielił także ocenę Sądu Rejonowego co do zasadności wniosku pozwanej o rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty. Powodowie zarzucając naruszenie art. 320 k.p.c. wskazywali jedynie, że Sąd Rejonowy nie dokonał dostatecznej weryfikacji sytuacji materialnej pozwanej i błędnie ocenił interesy powodów, lecz swoich zarzutów w tym przedmiocie żaden sposób nie uzasadnili. Sąd Rejonowy natomiast uznał, że zachodzą w niniejszej sprawie przesłanki zastosowania art. 320 k.p.c. z powodu szczególnie trudnej sytuacji rodzinnej i majątkowej pozwanej, gdyż pozwana i utrzymuje się z zasiłku i świadczenia 500+. Wraz z partnerem pracującym w Biedronce ma na utrzymaniu małoletnich dwoje dzieci (9 lat i 12 lat), przy czym starsza córka jest chora kardiologicznie i ortopedycznie, lecz się specjalistycznie. Za rozłożeniem świadczenia na raty, poza powyższą sytuacją, przemawiała też postawa pozwanej, która od kilku miesięcy systematycznie reguluje na rzecz powodów kwoty po 295,00 – 300,00 zł. Podkreślić należy, że strona powodowa w toku postępowania przed Sądem pierwszej instancji nie kwestionowała wyjaśnień pozwanej w zakresie jej sytuacji rodzinnej i materialnej i nie wносиła o ich weryfikację. Brak więc było podstaw do prowadzenia z urzędu postępowania dowodowego w tym kierunku. Także zaś zdaniem Sądu Odwoławczego, zasądzenie świadczenia płatnego jednorazowo powodowałoby dla pozwanej skutki zbyt ciężkie zagrażając utrzymaniu rodziny i skutkując przymusową egzekucją, która mogłaby być w powyższej sytuacji bezskuteczna, co uwzględniało także interesy powodów.

Biorąc pod uwagę powyższe, na podstawie art. 385 k.p.c. Sąd Okręgowy oddalił apelację, o czym orzeczono jak w sentencji wyroku.